

Ανωνυμοποιημένο κείμενο

Μετάφραση

C-595/20 – 1

Υπόθεση C-595/20

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

13 Νοεμβρίου 2020

Αιτούν δικαστήριο:

Oberster Gerichtshof (Αυστρία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

28 Σεπτεμβρίου 2020

Αναιρεσείων:

UE

Αναιρεσιβλήτοι:

ShareWood Switzerland AG

VF

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ

[παραλειπόμενα]

OBERSTER GERICHTSHOF

Το Oberster Gerichtshof, δικάζον ως αναιρετικό δικαστήριο σε υποθέσεις εργατικού δικαίου και δικαίου κοινωνικής ασφαλίσεως [παραλειπόμενα], εξέδωσε στην υπόθεση του αναιρεσειόντος UE, [παραλειπόμενα], [παραλειπόμενα] κατά των αναιρεσιβλήτων 1. ShareWood Switzerland AG, [παραλειπόμενα] Ζυρίχη, [παραλειπόμενα] και 2. VF, [παραλειπόμενα], [παραλειπόμενα] με αντικείμενο απαίτηση ύψους 202 045,38 ευρώ πλέον τόκων και εξόδων, κατόπιν αιτήσεως αναιρέσεως που άσκησε ο αναιρεσείων κατά της αποφάσεως του Oberlandesgericht Wien (εφετείου Βιέννης) της 25ης Φεβρουαρίου 2020, [παραλειπόμενα] με την οποία επικυρώθηκε η απόφαση του Handelsgericht Wien (εμποροδικείου Βιέννης) της 9ης Σεπτεμβρίου 2019 [παραλειπόμενα], [παραλειπόμενα], την ακόλουθη

Δ ι ά τ α ξ η

I. Υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα: **[σελ. 2 του πρωτοτύπου]**

Έχει το άρθρο 6, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κανονισμού (ΕΚ) 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές, την έννοια ότι συμβάσεις πώλησεως δένδρων ξυλείας teak και balsa μεταξύ επιχειρήσεως και καταναλωτή, με τις οποίες αποκτάται η κυριότητα επί των δένδρων με σκοπό την κατόπιν καλλιέργειας υλοτόμησή τους και την επικερδή πώλησή τους και οι οποίες εμπεριέχουν προς τούτο σύμβαση μισθώσεως και σύμβαση παροχής υπηρεσιών, πρέπει να θεωρούνται «σύμβαση που αφορά εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου ή μίσθωση ακινήτου» κατά την έννοια της διατάξεως αυτής;

II. [παραλειπόμενα]

Σ κ ε π τ ι κ ό :

I. Πραγματικά περιστατικά:

Η πρώτη αναιρεσίβλητη είναι ανώνυμη εταιρία ελβετικού δικαίου. Ο δεύτερος αναιρεσίβλητος είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου της και διαχειριστής της. Η πρώτη αναιρεσίβλητη παρέχει ευκαιρίες επένδυσης σε νοτιοαμερικανικές φυτείες σκληρού ξύλου και πολύτιμου ξύλου.

Μεταξύ Ιανουαρίου 2012 και Ιουνίου 2014, ο αναιρεσειών, καταναλωτής που έχει την κατοικία του στη Βιέννη, συνήψε με την πρώτη αναιρεσίβλητη σύμβαση-πλαίσιο και τέσσερις συνολικά συμβάσεις αγοράς δένδρων ξυλείας teak και balsa στη Βραζιλία. Οι τέσσερις συμβάσεις είχαν ως αντικείμενο την πώληση 705 δένδρων teak έναντι 67 328,85 ευρώ (275551-V1), **[σελ. 3 του πρωτοτύπου]** 2 690 δένδρων teak έναντι 101 716,53 ευρώ (275551-V2), 2 600 δένδρων teak έναντι 111 583,34 ευρώ (275551-V3) και 1 860 δένδρων balsa έναντι 32 340 ευρώ (275551-V4). Η σύμβαση-πλαίσιο περιλάμβανε επίσης σύμβαση μισθώσεως και σύμβαση παροχής υπηρεσιών. Η σύμβαση μισθώσεως παρείχε το δικαίωμα να αφηθούν τα δένδρα να αναπτυχθούν, το δε μίσθωμα περιλαμβανόταν στην τιμή αγοράς. Με τη σύμβαση παροχής υπηρεσιών, ο αναιρεσειών ανέθετε στην πρώτη αναιρεσίβλητη την καλλιέργεια, διαχείριση, υλοτόμηση και πώληση των δένδρων και τη μεταφορά σε αυτόν των καθαρών εσόδων από την ξυλεία. Η διαφορά προς τα ακαθάριστα έσοδα αποτελούσε την καθορισθείσα ως ποσοστό επί των εσόδων αμοιβή για τις εν λόγω παροχές της πρώτης αναιρεσίβλητης.

Η πρώτη αναιρεσίβλητη διαφήμιζε την επένδυση ως παρέχουσα ασφαλή απόδοση ξυλείας και κυριότητα επί των δένδρων, έσοδα τριπλάσια της τιμής αγοράς και απόδοση μέχρι 12 % ετησίως με σχετικώς χαμηλό κίνδυνο.

Η σύμβαση-πλαίσιο που υπογράφηκε από την πρώτη αναιρεσίβλητη και τον αναιρεσείοντα το 2012 περιείχε, μεταξύ άλλων, τους ακόλουθους όρους [παραλειπόμενα]:

«3.1. Η SWS [πρώτη αναιρεσίβλητη] πωλεί τα δένδρα στις φυτείες της SWS και της SWB, ιδίω ονόματι και για ίδιο λογαριασμό, στον ΑΓΟΡΑΣΤΗ. Με την καταβολή του τιμήματος, η SWS δεσμεύεται να μεταβιβάσει την κυριότητα επί των δένδρων στον ΑΓΟΡΑΣΤΗ.

3.2. Ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ αγοράζει δένδρα που έχουν ήδη φυτευθεί και ταυτοποιηθεί. Η ταυτοποίηση πραγματοποιείται μέχρι την υλοτόμηση και την πώληση μέσω απογραφής των δένδρων με αριθμό δένδρου, αριθμό γεώτεμαχίου, αριθμό αγροτεμαχίου και αριθμό φυτείας.

[...]

4.2. Ως επιβεβαίωση της πραγματοποιηθείσας αγοράς παραδίδεται στον ΑΓΟΡΑΣΤΗ, μετά την παραλαβή της πληρωμής, πιστοποιητικό δένδρων [σελ. 4 του πρωτοτύπου] με τα χαρακτηριστικά ταυτοποίησης των αγορασθέντων δένδρων.

[...]

7. Μίσθωση αγροτικού κτήματος

7.1. Αγοράζοντας τα δένδρα, ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ μισθώνει συγχρόνως το αντίστοιχο έδαφος (βλ. ειδική σύμβαση) για όσο χρόνο ευρίσκονται σε αυτό τα δένδρα που αγοράζει από την SWS, ο οποίος όμως δεν μπορεί να υπερβαίνει τη διάρκεια που καθορίζεται στην ειδική σύμβαση. Η μίσθωση περιλαμβάνει μόνον το δικαίωμα να αφεθούν τα αγορασθέντα δένδρα να αναπτυχθούν χωρίς να υλοτομηθούν.

7.2. Το μίσθωμα περιλαμβάνεται στην τιμή αγοράς.

[...]

7.3. Η μίσθωση μπορεί να μεταβιβαστεί μόνο ταυτόχρονα με την μεταπώληση των δένδρων. Αποκλείεται η υπεκμίσθωση.

8. Μεταπώληση των δένδρων από τον ΑΓΟΡΑΣΤΗ

8.1. Ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ μπορεί ανά πάσα στιγμή, με ή χωρίς σύμβαση παροχής υπηρεσιών, να πωλήσει τα δένδρα του σε τρίτο και να του μεταβιβάσει την κυριότητά τους. Ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ υποχρεούται να μεταβιβάσει τη σχετική αγρομίσθωση στον τρίτο και να του μεταβιβάσει την υποχρέωση αυτή.

[...]

9. Διατήρηση της αξίας των αγορασθέντων δένδρων

9.1. Για την αύξηση και τη διατήρηση της αξίας, η SWS συνιστά τακτική φροντίδα των δένδρων. Η εν λόγω υπηρεσία παρέχεται από την SWS με τη σύμβαση παροχής υπηρεσιών.

[...]

11. Με σύμβαση παροχής υπηρεσιών

11.1. Με τη σύναψη συμβάσεως παροχής υπηρεσιών με την SWS, ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ αναθέτει στην SWS το καθήκον να προβαίνει, σύμφωνα με τη διαχείριση της φυτείας και λαμβανομένων υπόψη των διεθνών προτύπων για τη [σελ. 5 του πρωτοτύπου] βιώσιμη διαχείριση φυτείας, στην καλλιέργεια, διαχείριση, φροντίδα, υλοτόμηση και πώληση των αγορασθέντων δένδρων καθώς και σε καταβολή στον δηλωθέντα λογαριασμό του ΑΓΟΡΑΣΤΗ των καθαρών εσόδων από την πώληση της ξυλείας. Επιπλέον, η SWS αναλαμβάνει το σύνολο των υποχρεώσεων που απορρέουν από την αγρομίσθωση.

[...]

11.9. Η SWS αποφασίζει, για λογαριασμό του αγοραστή και λαμβάνοντας υπόψη τη διαχείριση της φυτείας, ποια δένδρα θα υλοτομηθούν και σε ποιο έτος. Πριν από την υλοτόμηση, η SWS ενημερώνει συναφώς τον ΑΓΟΡΑΣΤΗ. Η προτεινόμενη ξύλευση θεωρείται ότι έγινε αποδεκτή εάν ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ δεν αντισταχθεί σε αυτήν εντός 10 ημερών από την παραλαβή της πληροφορίας μέσω ταχυδρομείου ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

[...]

15.1. Η SWS ασφαρίζει, για λογαριασμό του ΑΓΟΡΑΣΤΗ και της ίδιας, κατά τα τέσσερα πρώτα έτη μετά τη φύτευση, τον αγρό και τα δένδρα teak (όχι όμως άλλα δένδρα) έναντι κινδύνων πυρκαγιάς, κεραυνού, ισχυρών ανέμων και βροχοπτώσεων, καθώς και ζημιών από παγετό. Ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ έχει υπόψη του ότι η ασφάλιση δεν καλύπτει απώλεια δένδρων teak σε ποσοστό κάτω του 10 %.

[...]

24.1. Η σύμβαση-πλαίσιο και κάθε ειδική σύμβαση διέπονται από το ελβετικό ουσιαστικό δίκαιο, αποκλεισμένων (i) των διεθνών συμβάσεων, ακόμη και της Συμβάσεως των Ηνωμένων Εθνών για τις διεθνείς πωλήσεις κινητών πραγμάτων της 11.4.1980 (CISG) και (ii) των κανόνων συγκρούσεως. [...]»

Ο αναιρεσείων και η πρώτη αναιρεσίβλητη υπαναχώρησαν από τη σύμβαση V3 μέσω κοινής συμφωνίας.

II. Αιτήματα και επιχειρήματα των διαδίκων: [σελ. 6 του πρωτοτύπου]

Ο αναιρεσείων ζητεί από τους αναιρεσίβλητους να του καταβάλουν εις ολόκληρον ποσό (σύμφωνα με το τελευταίο αίτημα) 201 385,38 ευρώ, πλέον τόκων και

εξόδων, με ταυτόχρονη προσκόμιση εκ μέρους του όλων των πιστοποιητικών δένδρων και, ενδεχομένως, μεταβίβαση όλων των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτά. Υποστηρίζει ότι έχει δικαίωμα λύσεως (και) των συμβάσεων V1, V2 και V4 καθώς και αποζημιώσεως, κατά τις διατάξεις του αυστριακού δικαίου, ήτοι κατά το άρθρο 3 του Konsumentenschutzgesetz (νόμου περί προστασίας των καταναλωτών, στο εξής: KSchG), όπως ίσχυε πριν από τη θέσπιση του νόμου περί μεταφοράς της οδηγίας για τα δικαιώματα των καταναλωτών, BGBl. I, 2014/33. Η πρώτη αναιρεσίβλητη δεν εκπλήρωσε την απορρέουσα από τη σύμβαση πωλήσεως υποχρέωσή της να μεταβιβάσει την κυριότητα των δένδρων στον αγοραστή.

Οι **αναιρεσίβλητοι** αμφισβήτησαν τα ανωτέρω και ζήτησαν να απορριφθεί η αναίρεση.

III. Ιστορικό της διαδικασίας:

Το **πρωτοβάθμιο δικαστήριο** απέρριψε το αγωγικό αίτημα. Συναφώς, έκρινε ότι οι εν λόγω συμβάσεις έπρεπε να χαρακτηρισθούν ως συμβάσεις καταναλωτών κατά την έννοια του άρθρου 6 του κανονισμού Ρώμη I. Το άρθρο 6, παράγραφος 2, του κανονισμού Ρώμη I επιτρέπει επιλογή δικαίου, αλλά στο πλαίσιο αυτής δεν χωρεί παρέκκλιση από υποχρεωτικούς κανόνες του δικαίου που είναι εφαρμοστέο εφόσον δεν υπάρξει επιλογή (εν προκειμένω του αυστριακού δικαίου) και το οποίο αποσκοπεί στην προστασία του καταναλωτή. Σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κανονισμού Ρώμη I, η παράγραφος 2 δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις που αφορούν εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου ή μίσθωση ακινήτου. Το ερώτημα σχετικά με το τι αποτελεί ακίνητο πρέπει να ερμηνευθεί κατά τρόπο σύμφωνο προς το δίκαιο της Ένωσης. Εξ όσων είναι γνωστά, δεν υφίσταται ακόμη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την επίμαχη κατάσταση. Κατά το σημείο 45 των επεξηγηματικών σημειώσεων σχετικά με τους κανόνες της ΕΕ για τον ΦΠΑ όσον αφορά τον τόπο παροχής υπηρεσιών σχετικών με ακίνητα, οι οποίοι τέθηκαν σε ισχύ το 2017 [σελ. 7 του πρωτοτύπου], αγαθά, τα οποία δεν μπορούν να μετακινηθούν από μόνα τους ή να τα μετακινήσει κάποιος εύκολα, είναι ακίνητα. Στο μέτρο που η υπό κρίση υπόθεση δεν αφορά δένδρα φυτωρίου ή παρόμοια, τα οποία διατηρούνται σε δεσμίδες και πρέπει να είναι ανά πάσα στιγμή έτοιμα για μεταφορά αλλά δένδρα τα οποία πρέπει να αναπτυχθούν επί σειρά ετών προκειμένου να υλοτομηθούν επικερδώς, πρέπει για το εν λόγω ζήτημα να θεωρηθεί ότι πρόκειται για συμβάσεις πωλήσεως ακινήτων. Ομοίως, η σύμβαση μισθώσεως αγρού συνεπάγεται την εφαρμογή του κανόνα παρεκκλίσεως του άρθρου 6, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κανονισμού Ρώμη I. Επομένως, έχει εφαρμογή το ελβετικό δίκαιο.

Το **εφετείο** δεν δέχθηκε την έφεση που άσκησε ο αναιρεσεύων. Ειδικότερα, δέχθηκε την κρίση του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου ότι στη συμβατική σχέση μεταξύ του αναιρεσειόντος και της πρώτης αναιρεσίβλητης έπρεπε να εφαρμοστεί

το ελβετικό δίκαιο λόγω της πραγματοποιηθείσας επιλογής του εφαρμοστέου δικαίου.

Το **Oberster Gerichtshof** καλείται πλέον να αποφανθεί επί της αιτήσεως αναιρέσεως που άσκησε ο αναιρεσείων κατά της εν λόγω αποφάσεως. Ο αναιρεσείων στηρίζει τις αξιώσεις του, επίσης στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας, στο αυστριακό δίκαιο περί προστασίας των καταναλωτών. Σε περίπτωση που δεν είναι ορθή η παραδοχή των κατώτερων δικαστηρίων ότι η σύμβαση-πλαίσιο και οι ειδικές συμβάσεις πρέπει να περιληφθούν στο πεδίο εφαρμογής της παρεκκλίσεως του άρθρου 6, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κανονισμού Ρώμη I, είναι απαραίτητο να εξεταστεί περαιτέρω τουλάχιστον μέρος των προβαλλόμενων βάσεων αξιώσεων.

IV. Νομικές βάσεις:

Βασικές αρχές του δικαίου της Ένωσης:

Οι κρίσιμες διατάξεις του κανονισμού Ρώμη I έχουν ως εξής:

«Άρθρο 3

Ελευθερία επιλογής [σελ. 8 του πρωτοτύπου]

(1) Η σύμβαση διέπεται από το δίκαιο που επέλεξαν τα μέρη. Η επιλογή πρέπει να γίνεται ρητώς ή να συνάγεται σαφώς από τις διατάξεις της σύμβασης ή τα δεδομένα της υπόθεσης. Με την επιλογή τους τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να επιλέγουν το εφαρμοστέο δίκαιο στο σύνολο ή σε μέρος μόνο της σύμβασης[ς]. [...]

Άρθρο 6

Συμβάσεις καταναλωτών

(1) Με την επιφύλαξη των άρθρων 5 και 7, η σύμβαση που συνάπτει φυσικό πρόσωπο για σκοπό που μπορεί να θεωρηθεί ξένος προς την επαγγελματική του δραστηριότητα ("ο καταναλωτής") με άλλο πρόσωπο που ενεργεί στο πλαίσιο της άσκησης της επαγγελματικής του δραστηριότητας ("ο επαγγελματίας"), διέπεται από το δίκαιο της χώρας όπου ο καταναλωτής έχει τη συνήθη διαμονή του, εφόσον ο επαγγελματίας

α) ασκεί τις εμπορικές ή επαγγελματικές του δραστηριότητες στη χώρα όπου ο καταναλωτής έχει τη συνήθη διαμονή του· ή

β) με οιοδήποτε μέσο κατευθύνει αυτές τις δραστηριότητές του σε αυτή τη χώρα ή σε διάφορες χώρες μεταξύ των οποίων και η συγκεκριμένη χώρα,

και η σύμβαση εμπίπτει στο πεδίο των εν λόγω δραστηριοτήτων.

(2) Παρά την παράγραφο 1, τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να επιλέξουν το εφαρμοστέο δίκαιο σε μια σύμβαση, που πληροί τις απαιτήσεις της παραγράφου 1, σύμφωνα με το άρθρο 3. Η επιλογή αυτή δεν μπορεί, ωστόσο, να έχει ως αποτέλεσμα να στερήσει τον καταναλωτή από την προστασία που του εξασφαλίζουν οι διατάξεις από τις οποίες δεν μπορεί να γίνει παρέκκλιση με συμφωνία, σύμφωνα με το δίκαιο που θα ήταν εφαρμοστέο βάσει της παραγράφου 1 [σελ. 9 του πρωτότυπου] ελλείψει επιλογής.

[...]

(4) Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται:

[...]

γ) σε συμβάσεις που αφορούν εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου ή μίσθωση ακινήτου πλην των συμβάσεων που αφορούν δικαίωμα χρήσης ακινήτου υπό καθεστώς χρονομεριστικής μίσθωσης κατά την έννοια της οδηγίας 94/47/EΚ·

[...]»

V. Προδικαστικά ερωτήματα:

1. Με την αίτηση αναιρέσεως, ο αναιρεσείων αμφισβητεί την άποψη των κατώτερων δικαστηρίων ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο, υποστηρίζοντας ότι υφίσταται «μικτή σύμβαση στον τομέα των συνδεδεμένων με ακίνητα επενδύσεων σε πρώτες ύλες» μη επιίπτουσα στην εξαίρεση του άρθρου 6, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κανονισμού Ρώμη I.

2.1 Δεν αμφισβητείται ότι η συμβατική σχέση μεταξύ του αναιρεσείοντος και της πρώτης αναιρεσίβλητης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού Ρώμη I. Επομένως, η σύμβαση-πλαίσιο και οι ειδικές συμβάσεις διέπονται από το αυστριακό ουσιαστικό δίκαιο (ως δίκαιο της χώρας της συνήθους διαμονής του αναιρεσείοντος). Βεβαίως, τα συμβαλλόμενα μέρη συμφώνησαν να εφαρμόσουν το ελβετικό δίκαιο. Σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 2, του κανονισμού Ρώμη I, η επιλογή αυτή δεν μπορεί, ωστόσο, να έχει ως αποτέλεσμα να στερήσει τον καταναλωτή από την προστασία που του εξασφαλίζουν οι διατάξεις από τις οποίες δεν μπορεί να γίνει παρέκκλιση με συμφωνία, σύμφωνα με το δίκαιο που θα ήταν εφαρμοστέο βάσει της παραγράφου 1 ελλείψει επιλογής. [σελ. 10 του πρωτοτύπου]

2.2 Μεταξύ των κανόνων από τους οποίους «δεν μπορεί να γίνει παρέκκλιση με συμφωνία» περιλαμβάνονται όλοι οι επιτακτικοί, συμβατικής φύσεως κανόνες στους οποίους είτε γίνεται ρητή πρόβλεψη της προστασίας του καταναλωτή είτε εκφράζεται η προστασία των ασθενέστερων συμβαλλομένων μερών (για παράδειγμα, κανόνες σχετικά με την αντίθεση των συμβάσεων στα χρηστά ήθη). Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται οι βάσεις αξιώσεων που επικαλείται εν προκειμένω ο αναιρεσείων.

3.1 Ωστόσο, ο αναιρεσειών μπορεί να τις επικαλεστεί μόνον αν η σύμβαση δεν εξαιρείται κατά το άρθρο 6, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κανονισμού Ρώμη I από τους κανόνες συγκρούσεως με τους οποίους προστατεύεται ο καταναλωτής.

Το άρθρο 6, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κανονισμού Ρώμη I αναφέρεται (όπως και το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και το άρθρο 11, παράγραφος 5, του κανονισμού Ρώμη I) σε «συμβάσεις που αφορούν εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου ή μίσθωση ακινήτου».

Επομένως, για το Oberster Gerichtshof, τίθεται το ζήτημα της έννοιας των εν λόγω αυτοτελώς ερμηνευτέων όρων (πρβλ. όσον αφορά το άρθρο 16, παράγραφος 1, της Συμβάσεως των Βρυξελλών: C-115/88; ECLI:EU:C:1990:3, σκέψη 8).

3.2.1 Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι όροι πρέπει (κατά την έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού Ρώμη I) να ερμηνεύονται σύμφωνα με το άρθρο 22, σημείο 1, του κανονισμού Βρυξέλλες I ή το άρθρο 24, σημείο 1, του κανονισμού Βρυξέλλες Ia. Επίσης, μπορούν να ληφθούν υπόψη οι γνώμες που διατυπώθηκαν σχετικά με το άρθρο 4, παράγραφος 3, της Συμβάσεως σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (C-25/18, ECLI:EU:C:2019:86, σημεία 34 και 36 [παραλειπόμενα]).

Το άρθρο 4, παράγραφος 3, της Συμβάσεως σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές, έχοντας στενότερη διατύπωση σε σχέση με τον κανονισμό Ρώμη I, αναφέρεται σε σύμβαση που έχει ως αντικείμενο [σελ. 11 του πρωτοτύπου] «εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου ή δικαίωμα χρήσεως ακινήτου». Η τροποποίηση της διατύπωσης έγινε για λόγους ευθυγραμμίσεως με το γράμμα του άρθρου 22, σημείο 1, του κανονισμού Βρυξέλλες I (άρθρο 24, σημείο 1, του κανονισμού Βρυξέλλες Ia) [παραλειπόμενα].

3.2.2 Κατά τις γνώμες που διατυπώθηκαν στη θεωρία [παραλειπόμενα], ως ακίνητα πράγματα νοούνται αποκλειστικώς τα γεωτεμάχια και τα μέρη αυτών (όπως διαμερίσματα), όχι όμως τα (υπό φυσική έννοια) κινητά πράγματα τα οποία η συγκεκριμένη έννομη τάξη της τοποθεσίας εξομοιώνει με ακίνητα (όπως αεροπλάνα ή πλοία) ή αντιμετωπίζει ως ακίνητα (ουσιώδη συστατικά μέρη, ενδεχομένως επίσης παραρτήματα ενός ακινήτου).

Ως εκ τούτου, υποστηρίζεται η άποψη ότι και τα πράγματα που συνέχονται σταθερώς με ακίνητο μπορούν να αποτελούν κινητά πράγματα κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α' [άρθρο 6, παράγραφος 4, στοιχείο γ'] του κανονισμού Ρώμη I. Ειδικότερα, ως κινητά πράγματα πρέπει να νοούνται, κατ' αρχάς, όλα τα ενσώματα, χωρικώς οριοθετημένα αντικείμενα· σε αυτά περιλαμβάνονται, επίσης, ζώντες οργανισμοί, όπως τα φυτά [παραλειπόμενα].

3.3.1 Από τις παρατηρήσεις αυτές προκύπτει λογικά ότι τα πωλούμενα στην υπό κρίση υπόθεση δένδρα πρέπει να χαρακτηριστούν ως κινητά πράγματα κατά την έννοια του κανονισμού Ρώμη I, δεδομένου ότι η σύμβαση αποβλέπει κατά κύριο

λόγο στην επίτευξη κέρδους από την πώληση της ξυλείας, ήτοι στην υλοτόμηση των δένδρων.

3.3.2 Η παραπομπή στις επεξηγηματικές σημειώσεις σχετικά με τους κανόνες της ΕΕ για τον ΦΠΑ όσον αφορά τον τόπο παροχής υπηρεσιών σχετικών με ακίνητα, οι οποίοι τέθηκαν σε ισχύ το 2017 [Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1042/2013 του Συμβουλίου] [σελ. 12 του πρωτοτύπου] δεν είναι πειστική. Ο νομικός ορισμός της έννοιας «ακίνητο» στο άρθρο 13β ισχύει «για τους σκοπούς της εφαρμογής της οδηγίας 2006/112/ΕΚ». Σύμφωνα με τη δέκατη όγδοη αιτιολογική σκέψη, στόχος είναι απλώς η διασφάλιση ενιαίας φορολογικής μεταχειρίσεως της παροχής υπηρεσιών σχετικών με ακίνητα από τα κράτη μέλη.

3.3.3 Ο ουσιώδης λόγος της αποκλειστικής αρμοδιότητας των δικαστηρίων του συμβαλλόμενου κράτους της τοποθεσίας του ακινήτου είναι το γεγονός ότι το δικαστήριο της τοποθεσίας είναι περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο σε θέση, λόγω της γεινιάσεως, να έχει αμεσότερη γνώση της πραγματικής καταστάσεως και να εφαρμόζει τους κανόνες και τα συναλλακτικά ήθη που είναι, γενικώς, οι του κράτους της τοποθεσίας (C-115/88; ECLI:EU:C: 1990:3, σκέψη 10). Υπ' αυτή την έννοια, η εξαίρεση από τον κανόνα συγκρούσεως που προστατεύει τον καταναλωτή η οποία προβλέπεται στο άρθρο 6, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κανονισμού Ρώμη I δικαιολογείται στη θεωρία από το γεγονός ότι οι συμβάσεις που αφορούν εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων καθώς και μισθώσεις ακινήτων έχουν κατά κανόνα πολύ στενό σύνδεσμο με την τοποθεσία του ακινήτου. Η μέριμνα προστασίας του καταναλωτή υποχωρεί έναντι τούτου [παραλειπόμενα]. Πάντως, το ζήτημα αν το επίμαχο μοντέλο επενδύσεως σε δένδρα δικαιολογεί παρέκκλιση από κανόνα συγκρούσεως με τον οποίο προστατεύεται ο καταναλωτής φαίνεται αμφίβολο.

3.3.4 Επιπλέον, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει ήδη διευκρινίσει ότι αγωγές περί λύσεως συμβάσεως πώλησεως ακινήτου και αποζημιώσεως δεν εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 16, σημείο 1, της Συμβάσεως των Βρυξελλών, το οποίο προβλέπει αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία σε υποθέσεις εμπραγμάτων δικαιωμάτων, καθόσον η αγωγή [σελ. 13 του πρωτοτύπου], ακόμη και αν έχει ενδεχομένως επίπτωση επί της κυριότητας του εν λόγω ακινήτου, στηρίζεται σε ενοχικό δικαίωμα (C-518/99, ECLI:EU:C:2001:209, σκέψη 18).

Ακόμη και εφαρμόζοντας κατ' αναλογίαν την εν λόγω νομολογία, δεν τίθεται ζήτημα υπαγωγής της υπό κρίση περιπτώσεως στο άρθρο 6, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κανονισμού Ρώμη I.

3.4 Κατά το Oberster Gerichtshof, η δεύτερη εξαίρεση του άρθρου 6, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κανονισμού Ρώμη I δεν πληρούται ήδη για τον λόγο ότι η σύμβαση δεν έχει ως επίκεντρο τη χρήση ακινήτων (πρβλ. C-73/77, ECLI:EU:C:1977:208, σκέψη 16). Η αγρομίσθωση δεν έχει αυτοτελή σκοπό, ξεχωριστό από την αγορά των δένδρων, αλλά αποσκοπεί απλώς στην περαιτέρω διεκπεραίωση και στην υποστήριξη των συμβάσεων πώλησεως και παροχής υπηρεσιών.

4. Πρέπει όμως ακόμη να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι το άρθρο 24, σημείο 1, του κανονισμού Βρυξέλλες Ια (όπως και οι προγενέστερες αυτού διατάξεις), ως κανόνας που θεμελιώνει αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία, λαμβάνει υπόψη ιδιαίτερα δικονομικά συμφέροντα, τα οποία ενδεχομένως να μη δύνανται να ισχύσουν σε κάθε περίπτωση όσον αφορά τους κανόνες συγκρούσεως [παραλειπόμενα]. Επομένως, για την ερμηνεία του άρθρου 6, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κανονισμού Ρώμη Ι θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη, σε σχέση με το άρθρο 24, σημείο 1, του κανονισμού Βρυξέλλες Ια, και άλλες εκτιμήσεις οι οποίες παραβλέφθηκαν έως τώρα και ενδεχομένως λαμβάνουν υπόψη ότι μια επιλογή δικαίου, όπως εν προκειμένω, δεν συνεπάγεται ότι εφαρμόζεται το δίκαιο της τοποθεσίας (Βραζιλία), ενώ η εξαίρεση από τον κανόνα συγκρούσεως με τον οποίο προστατεύεται ο καταναλωτής στηρίζεται στον στενό σύνδεσμο μεταξύ της συμβάσεως και της τοποθεσίας του ακινήτου.

IV. Δικονομικά ζητήματα: [σελ. 14 του πρωτοτύπου]

Ως δικαστήριο τελευταίου βαθμού, το Oberster Gerichtshof υποχρεούται να υποβάλει προδικαστικά ερωτήματα όταν η ορθή εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης δεν είναι τόσο προφανής ώστε να μην υπάρχει περιθώριο εύλογης αμφιβολίας. Τέτοιες αμφιβολίες υφίστανται εν προκειμένω.

Η διαδικασία εκδίκασεως της αναίρεσεως πρέπει να ανασταλεί μέχρι την έκδοση αποφάσεως του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Oberster Gerichtshof,

Βιέννη, 28 Σεπτεμβρίου 2020
[παραλειπόμενα]